

Slovenski dom

Stev. 132.

V Ljubljani, ponedeljek 12. junija 1939.

Leto IV

Dr. Korošec — častni občan 322 slovenskih občin

Na današnji prisrčni slovesnosti v Ljubljani je Županska zveza izročila voditelju slovenskega naroda diplome o častnem občanstvu v ogromni večini slovenskih občin

Ljubljana, 11. junija.

Voditelj slovenskega naroda dr. Anton Korošec — danes bolj kakor kadarkoli poprej tak voditelj — je danes postal častni občan 322 slovenskih občin. To priznanje, kakršnega ni bil deležen v taki obliki in v takem obsegu še noben Slovenec, je majhen in skromen izraz ogromnega zaupanja in priznanja, ki ga do dr. Korošca čuti slovensko ljudstvo. Župani iz vse Slovenije, ki so danes s svojo navzočnostjo pri tej slovesnosti potrdili pričanje in voljo ljudstva, so po svoji službi za trdno najbolj poklicani, da predstavljajo in izražajo voljo ljudstva, ki jih je izvolilo na ta odgovorna mesta. Njihovo današnje priznanje je priznanje vsega slovenskega naroda.

Prisrčna slovesnost ob izročitvi diplom častnega občanstva je bila prirejena v veliki dvorani Unione, ki so jo slovenski župani in drugo občinstvo zasedli do zadnjega kotička. Slavnost je bila zamišljena kot prireditev strokovne organizacije slovenskih županov, Županske zveze. Začela se je ob 11. ko je med burnim pozdravljanjem stopil v slavnostni prostor voditelj Slovencev dr. Anton Korošec, katerega so ob vходу pozdravili zastopniki prirediteljev. Ko se je pozdravljanje pomirilo, je mešani zbor »Ljubljanec« zapel venček slovenskih narodnih pesmi, s čimer je vsa prireditev dobila lep slovenski narodni poudarek. Zatem je prišla po sporedu državna himna, ki jo je igrala »Sloga« in ki jo je vsa dvorana poslušala stoje. Po njej so se začele žive manifestacije za kralja, za državo in za dr. Korošca. Po dveh nadaljnjih pevskih točkah je predsednik Županske zveze, kamniški župan Nande Novak, najprej pozdravil slavljence dr. Korošca in vse odličnike, ki so se slovesnosti udeležili, med dru-

gimi: gradbenega ministra dr. Kreka, bana dr. Nallačena, škofa dr. Rožmana, zastopnika univerze in akademije znanosti dekana dr. Kidriča, senatorja dr. Gregorina, Smodeja in dr. Schaubacha, podpredsednika narodne skupščine Mihelčiča, vse

navzoče poslance, zastopnike najvišjih državnih oblasti v Ljubljani, društev, banske svetnike, župane in prijatelje slavljence, ki so s svojo navzočnostjo prišli povzdigniti današnjo slovesnost.

Zatem je g. Novak imel naslednji govor:

Govor predsednika Županske zveze Navaka ob izročitvi 322 diplom:

„Vi ste vzgled in voditelj vsega slovenskega naroda“

Spoštovani zbor!

Kdo vas je, predragi, privabil sem? Iz vse naše ožje domovine ste prišli; iz mest, iz vasi, možje in fantje, žene in dekleta, meščani in kmetje, obrtniki in delavci, izobraženci in preprosti — vsi kraji in vsi stanovi ste zbrani. Vem, dobro vem, kaj je zllilo vašo srca, strnilo vaše duše v eno. — To je sila časov, ki danes bolj kot kdaj ponavlja svetopisemski rek: »Gorje mu, kdor je sam! Pravim: sila časov nas je strnila — toda ne po načelu starega, krutega a propalega gospodarskega liberalizma, ki je imel za geslo: bodi nadčlovek, dvigni se sam do moči, pohodi šibkega in si ga usužnji! Tudi nas ni zbralo načelo razrednega boja, ki izroča žezlo in palico le enemu razredu, druge sloje pa tare in pogublja. Nas združuje krščansko načelo enakopravnosti, načelo, da je vsak stan za človeško družbo potreben: obrtnik in delavec, kmet in hlapec, meščan in deželan — minister in ministrant — vsak je koristen ud v človeški družbi — vsak ima dolžnosti in pravice, vsak ima pravico do poštenega kosa kruha in do prave svobode. Do prave svobode trdim, ne do tiste, ki misli, da je svoboda to, če rušim zakone, slavim anarhijo zato, da si s praznimi obeti za sužnim ljudstvo, sebe pa kronam za tirana, za samosilnika. Naše krščansko načelo je jasno: Mi smo in hočemo biti družina, v kateri je doma pravičnost, medsebojno spoštovanje in prava ljubezen. Toda ta družina pa mora te svoje pravice tudi hoteli in znati braniti. Nečemo biti duše in člani te družine, ki smo naprodati, nečemo biti napihnjeni oblaki, ki jih vetrovi gonijo sem in tja; pripravljeni smo na žrtve, na boje zoper vsakogar in zoper vse, ki bi hoteli kršiti naše pravice: pravice do obstanka, pravice do naše rodne zemlje, pravice do našega jezika, naših šeg in navad — a tudi neizprosen boj vsakomur, kdor bi hotel rušiti našo skupno domovino — Jugoslavijo!

Vsi vemo, da živimo v veliki dobi. ko je ves svet kakor na žerjavi. V tej dobi bo obstal samo tisti, ki je zvest sebi, zvest tudi za ceno krvi — in za največje žrtve. Obstal bo samo tisti narod, ki je skovan v eno, obstala samo tista država, ki od otroka do starčka pozna le eno geslo:

Tudi ene same pedi svoje zemlje ne damo nikomur, razen za ceno svojega življenja.

Bratje in sestre! Sile časov so nam izbistrile pogled. Ond nikogar siljeni, od nikogar gnani — smo se strnili v eno — gnani edino po spoznanju in po sreč. Čeprav smo mali narod — kaj zato! Tudi drobni pičec in črvček imata pravico do življenja. Kdor bi nam hotel jemati to pravico, bi imel proti sebi ves narod.

Bratje in sestre! — Nismo se zedinili, da bi nas zasipali z miloščino — ne; sami si hočemo pomagati v trudu in delu, v lepi skupnosti, v pravičnosti in ljubezni — temu delu in trudu pa naj pomore — ne beraška miloščina, marveč pravična pomoč in opora. In če sem rekel, da smo majhen narod, pa ima ta bratec še dva močnejša brata v skupni naši državni hiši. Čim

tesneje bomo združeni mi, tem bolj bodo na naše bratovstvo ponosni naši bratje na jugu: Srbi in Hrvati.

Toda za vsako družino pa velja: imej poglavarja! Kakor morajo imeti ovce svojega zvončarja, tako mora imeti vsaka družba svojo glavo, svojega vodnika, svojega vojvodo. Živijo dr. Korošec! Mi ga imamo. Nič se nam ni vsiljeval s praznimi obljubami in lepimi besedami; rasel je med nami in delal za nas, trpel in dosegal velike uspehe. Njegovo nesebično delo ga nam je dalo, zato so ga naša srca vljubila in mu je ta armada zvesta do konca. Saj ni treba, da bi opisoval njegova dela — med nami je, naš ljubi vodnik

predsednik dr. Korošec.

V znamenje tega praznika naših združenih in strnjenih src poklanjamo temu možu, ki si je iz-

Dr. Korošec se zahvaljuje in govori o nalogah slovenskih županov

Gospod predsednik Županske zveze!

Gospodje župani!

Ravnokar mi je predsednik Županske zveze gospod Nande Novak izročil knjigo, v kateri je skupna diploma 322 slovenskih občin, ki so bile tako dobre, da so me izvolile za svojega častnega občana.

Gospodje župani! Za to izkazano mi čast izrekam vam, vašim občinskim odborom in vašim občanom najiskrenejšo zahvalo.

Naj vpletem samo na kratko svoja osebna razmišljanja o podeljevanju časti.

Vem, da se lahko samo živim ljudem podeljujejo nekatere časti, vendar sem načelno mišljenja, da bi se naj ljudem vobče izkazovale časti šele po smrti, kadar leži pred nami že vsa knjiga življenja z vsemi njihovimi grehi in zaslugami. Vkljub tej načelni razliki v naziranju o podeljevanju časti vam kot izobražen človek ponavljam svojo zahvalo.

Življenje, polno neprestanih političnih borb, me je vzgajalo tako — ne zamerite mi, da govorim odkritosrčno —, da mi je kakršnokoli izkazovanje časti le malokdaj prijetno in dobrodošlo. Ta »malokdaj« nastopa vsakokrat ob volitvah, kadar vsako izkazovanje časti in vsaka hvala prinaša naši stranki in meni vse večje in večje število glasov. Kajti po vsem svetu je pač tako, da se glasovi, oddani pri volitvah, ne tehtajo, ampak štejejo, kar pa seveda ne izključuje, da se vseno po vsakih volitvah tisti, ki so propadli, tolažijo, da so vsaj moralno zmagali. A te tehnične za »moralne zmage« niso ne zanesljive, ne razveseljive, ampak edinole tolažljive. Toda pustimo taka teoretična razmišljanja in pogledimo stvarnosti v oči!

Vendar moram izjaviti, da sem zelo ponosen na to, da me je 322 občin, torej velika večina slovenskih občin, imenovala za svojega častnega občana. To imenovanje mi namreč očitno dokazuje, da nisem izgubil povezanosti s svojim dragim slovenskim narodom, da nisem izkoreninjenec, da me večina Slovencev in Slovenk ima vsaj malo, malo rada in da prav tako čuti, kako tudi jaz slovenski narod zelo, zelo ljubim. Izjavljam pa obenem in prosim, da verjamete, da onim 85 občinam, ki danes tu niso zastopane, tega niti najmanj ne zamerim! In prepričan sem, da tudi vi ne!

Upravičen sem, da se naslanjam na mišljenje in sodbo slovenskih županov in se s tem ponasam. Odkar zaznamuje zgodovina v svojih knjigah tudi Slovence, je vedno bilo mišljenje in sodba županov, naj jim je bilo poverjeno kakršnokoli področje, odločujoče za slovenski narod. Valpeči so nas mučili in tepli, a župani so bili kri naše krvi, živeli so življenje našega kmečkega ljudstva ter delili z njim vso njegovo usodo, dobro in hudo.

Maribor, 1. junija.

Danes popoldne je bila v Mariboru tombola Rdečega križa, na katero je prišlo iz Maribora in od drugod ogromno število ljudi. Zvečer so se vračali iz Maribora nazaj večinoma s tovornimi avtomobili. Tako je prišel v Maribor na tombolo iz Slov. Bistrice in okolice tovorni avtomobil s 55 ljudmi. Avtomobil je last Ivana Gorjanca, šofiral pa ga je njegov šofer Miha Majcen. Okoli pol 8 zvečer je ta avtomobil vozil skozi Slivnico. V bližini gostilne Novčan mu je pripeljal nasproti osebni avtomobil mariborskega primarija Benčana. V njegovem avtomobilu so bili tudi sodnik dr. Mihelič, njegova soproga in vladni svetnik dr. Podboj iz Ljubljane. Šofer tovrnega avtomobila se je naglo izognil osebnemu avtomobilu dr. Benčana. Srečanje je bilo na ostrem ovinku, pa je bila sredobezna sila tovrnega avtomobila tako velika, da se je odtrgala leva stranica. Vsi

bral za življenjsko geslo: »Sladko in častno je umreti za domovino« —

tole knjigo — s temle posvetilom:

»Kdor tvega vse, celo življenje za brate, ta nosi v srcu pogum, porojen iz vroče ljubezni do naroda in domovine. Kdor je voditelj in zgled, nikoli ne išče sebe, išče le blagor naroda. Dela nenehoma, upa brez-pogojno, ob neuspehih trpi in čaka, a vedno brez miru v trudu za narod. Narodu razdaja sebe: svoje srce, svoj up, svoje napore in vse, kar ima.«

Tako je bilo in je življenje moža, ki je od prvih korakov v javnost stal v najbolj vročih borbah za pravdo slovenskega naroda. Ta javni delavec, ki je sprejel trdo dediščino po svojem najboljšem prijatelju dr. Janezu Evangelistu Kreku, ste Vi, gospod minister in predsednik dr. Anton Korošec.

»Ta knjiga, v kateri je obraz in sree našega slovenskega naroda, naj je dokaz, da je Vaše delo obrodilo sad, ljubezen rodila ljubezen, in vi ste postali last vsega slovenskega naroda, njegov voditelj in za vse čase zgled vsakemu delavcu za javni blagor.«

Pri teh besedah je predsednik Županske zveze izročil slavljencu velik, krasen album z diplomami, ter mu čestital, ravnotako pa tudi vsi zastopniki slovenskih županov, ki so sedeli za mizo na odru. Dr. Korošec, pred katerim je ležal krasen šopek nageljnove, katere je dobil pri prihodu, se je ganjen zahvaljeval za manifestacije in navdušene pozdrave. Zatem je g. Novak spregovoril:

Gospod minister in predsednik!

Ta knjiga Vam sporoča, da ste bili v vseh tu vpisanih slovenskih občin izbrani za njih častnega občana. — Živel naš voditelj.

Zatem je izpregovoril med viharim pozdravljanjem dr. Korošec, ki je izvajal:

Lepa telovska procesija v Beogradu

Beograd, 11. junija. m. V Beogradu je bila danes iz župne cerkve Kristusa Kralja slovesna procesija, pri kateri so poleg vernikov župne cerkve Kristusa Kralja sodelovali tudi verniki iz ostalih katoliških župnij v Beogradu. Ob 9. je služil pontifikalno sveto mašo ob asistenci vseh konzultorjev belgradskih nadškof prevzr. dr. Ujčić. Sveti maši so prisostvovali zastopniki civilnih in vojaških oblasti, ki so se udeležili tudi procesije. Med njimi so bili zastopnik kralja polkovnik Durbešić, zastopnik predsednika vlade pravosodni minister dr. Ružič in minister Maštrovič, zastopnik predsednika senata dr. Korošca, zastopnik gradbenega ministra in drugi. Na čelu procesije je nosil gasilec križ, za njim so korakali ministranti, nato pa častna vojaška četa. Za vojaški je korakala šolska mladina s kateheti in predstojniki. Češkoslovaška mladina je bila vsa v narodnih nošah in je pela češke nabožne pesmi. Nato so stopali župljani iz župnije sv. Petra. Preblašene Device Marije in župnije sv. Antona, člani Prosvetnega društva, Slomškove družine in Marijine družbe. Člani Fantovskih odsekov in Dekliških krožkov so danes prvič nastopili v krogih in vzbudili splošno pozornost občinstva. V procesiji smo opazili tudi več slovenskih narodnih noš. Telovske procesije v Beogradu so se kakor vedno udeležile slovenske usmiljenke, ki so procesijo povzdignile s svojim prekrasnim petjem. Zastopani je bil tudi oficirski in podoficirski zbor in številni verniki. Poleg vojaške godbe sta igrali tudi gasilska in poštarska godba.

Nemški kancler Hitler je danes dopotoval na Dunaj na slavnosti dunajskega kulturnega tedna ter se udeležil slovesnosti ob 70 letnici eklatatelja Riharda Straussa. S kanclerjem so bili propagandni minister Göbbels, namestnik za Avstrijo Seys Inquart, komisar Bürckel druge osebnosti.

Angleška vladarska dvojica na svetovni razstavi v New Yorku

Newyork, 11. junija. Angleška kraljeva dvojica, ki jo je ob prihodu v Newyork pozdravilo 4 milijone ljudi, se je med viharimi manifestacijami, takoj po uradnem sprejemu odpeljala na svetovno razstavo, kjer je pozdravilo 21 topovskih strelcov. Pred vhomom so kralja Jurija VI in kraljico pričakali Indijanci na konjih in ju odvedli do središča razstave, kjer sta ju sprejela predsednik razstavnega odbora Grower Whalen in njegova žena. Predstavila sta kralju in kraljici vodilne osebnosti z razstave ter jima v spomin na obisk dala posnetek največjih značilnosti razstave: trioglatega obeliska v zlatu, trilona in perisfera, kroglice, ki je v njeni notranjosti ponazorjeno naše osetje. Ta posnetek je bil v kristalu. Za tem so kralja in kraljico povedli po razstavi do »Trga miru«, kjer je kralj pregledal častno četo 800 vojakov, nakar se je s kraljico podal v palačo Združenih držav. Tam je

razstavniki komisar priredil slovesno kosilo za 82 ljudi, pri katerem so jedi stavili na mizo v zlatem posodju, z grbom Združenih držav. Ogromna množica ljudstva je oblegala med kosilom palačo, tako da sta se morala kralj in kraljica večkrat pokazati na balkonu in odzdravljati.

Po kosilu sta naglo obiskala irski, kanadeški, rodezijski, avstralski, novozelandski in angleški paviljon ter nato zapustila razstavo. Odpeljala sta se po newyorskem predmestju, kjer ju je pozdravljalo blizu 3 milijone ljudi, na vseh učiliščih Columbio, kjer jima je bil prirejen slovesen sprejem z nagovorom rektorja Butlerja. Ta je v govoru poudaril, da je to vseučilišče ustanovil kralj Jurij II. leta 1754. Od tja sta kralj in kraljica odpotovala v Hyde-park na zasebni obisk k predsedniku Rooseveltu, kjer sta prebela današnji dan.

Odložitev novih kazenskih ukrepov zaradi dogodka v češkem Kladnem

Praga, 11. junija. Nemški protektor za Češko in Moravsko v. Neurath je v soboto zvečer izdal uradno poročilo, v katerem pravi, da spričo pomirljivega vedenja Čehov za zdaj ne bo izdal nikakih ostrejših ukrepov, kakor so bili prvotno napovedani za okraj Kladno po poteku roka za izseditev ljudi, ki so ubili poveljnika nemških policijskih oddelkov.

Predsednik češke vlade general Elias je v soboto protektorju izrazil obžalovanje zaradi dogodka v Kladnem. Preiskava je ugotovila, da leti sum zaradi umora na roparja Jožeta Čeca-

ka, ki je bil že večkrat obsojen zaradi raznih prestopkov. Mesto Kladno pa bo vseeno moralo plačati 50.000 mark (700.000 din) globe in ostanke do preklica v veljavi vse odredbe o izjemnem stanju.

V noči od petka na soboto je prišlo do novega neljubega incidenta v Nachodu ob prekanjanju med nemškim policijskim uradnikom in češkim policijskim stražnikom. Nemec je Čeha na mestu strelil. Uvedli so strogo preiskavo. O dogodku ni dovoljeno poročati nič drugega kakor uradno poročilo.

Strašno trčenje avtobusa z osebnim avtom v Slivnici pri Mariboru Eden mrtev, petnajst hudo ranjenih

potniki so popadali na cesto. Padali so na kup pred osebni avtomobil dr. Benčana in deloma tudi na avtomobil. Nudil se je strahoten prizor. Osebni avtomobil je peljal tri do štiri metre naprej po ljudje, dokler se ni ustavil. Na mestu je bil mrtev 14 do 15 let stari fant, ki ga nihče ne pozna. Pravijo, da jih je med tem že nekaj tudi umrlo, vendar zanesljivih poročil doslej še nismo mogli dobiti.

Kmalu po nesreči je pripeljal skozi Slivnico avtomobil mariborskega mestnega podjetja na poti iz Celja. Ranjence so naložili na avtobus, ki jih je zapeljal do Hoč. Tam pa so jih naložili na dva mariborska reševalna avtomobila in jih odpeljali v mariborsko bolnišnico. Ostali potniki, ki so odnesli zdravo kožo, so se v strahu razbežali in odšli peš domov v Slov. Bistrico.

Ta žalostna nesreča je vzbudila mnogo razburjenja. Krivda zanjo pa ne zadene nikogar.

[illegible]

Od tu in tam

Albanski emigranti, ki so se več let mudili v Mostarju, so včeraj odpotovali v svojo domovino. Vodil jih je albanski časnikar Čamil Djani. Emigranti so bili v Mostarju od časa, ko je v Albaniji stopil na prestol kralj Zogu. Kralj Zogu jih je pezoval pred dvema letoma, naj se vrnejo v domovino, takrat pa niso hoteli odrediti, medtem ko so se zdaj, po padcu kralja Zogua, odločili za povratek. Tako poroča »Jutarnji list«.

Pravilnik o pobijanju svinjske kuge je bil objavljen te dni. Temu pravilniku so priložili formularij, ki so potrebni za popis živine ter za evidenco o zaščitenem cepjenju proti svinjski kugi in tudi navodila za prepoznavanje in varovanje te nevarne živinske bolezni.

Promet Poštne hranilnice v Belgradu je uspešno napredoval. Pretekli mesec se je vpisalo 2427 novih vlagateljev, tako da je Poštna hranilnica zdaj vlagala 547.779 oseb, vsota vlog pa je konec meseca narasla na 1.229.256.491.52 dinarjev. Stanje vlog po čekovnih računih konec meseca maja: 1.598.825.081 dinarjev. Celokupne vloge pri Poštni hranilnici presegajo 2 milijardi in 800 milijonov dinarjev.

Carinski dohodki pri Centralnih blagajnah v Belgradu so v zadnji tretjini meseca maja znašali 28.992.525 dinarjev.

Z avtomobilom so se prevrnili pri Velikem Trgovstvu neki Zagrebčani. V avtomobilu so sedeli zagrebški odvetnik dr. Čačić, ginekolog, dr. Bazala ter njegov sin Aleksander in soprog dr. Čačića ter dr. Bazala. Vozili so se iz Velikega Trgovstva proti Zagrebu. Nenadoma pa se jim je pripeljal nasproti neki drugi zasebni avtomobil, v katerem so tudi sedeli zagrebški avtomobilisti. Prišlo je do karambola, pri katerem so odnesli poškodbe dr. Čačić, dr. Bazala ter njegov sin Aleksander. Soprogama obeh doktorjev pa se ni zgodilo ničesar hudega.

Člani hrvaškega narodnega gledališča in zagrebške filharmonije bodo v ponedeljek v velikem gledališču v Zagrebu priredili koncert v korist poplavljenec. Na programu bo izvajana »Slava njima«, delo M. Ogrizovića, ki jo bo režiral dr. Branko Gavella, drugo dejanje »Porina« in »Eroica«, tretja Beethovnova simfonija. Cene ložam so po 1000 din, vsak sedež v parterju 200 din, na balkonu pa 100 din.

V Novem Sadu je pričel kongres jugoslovanskih inženirjev in arhitektov. Na kongres je prišlo okrog 300 delegatov iz vseh krajev naše države.

Nova katastrofa v bosanski Posavini. Čeprav je že nekaj dni prav pošteno vroče, je Sava od Jase-novca do Šabca ponovno začela naraščati. V zadnjih 3 dneh je Sava narasla za 25 cm, tako da je zdaj voda 727 cm nad normalo. Vse vasi ob obali Save so še vedno v nevarnosti, na bosanski strani pa je že pod vodo nekaj vasi, med katerimi je najhujša nesreča zadela Poloj, Mačkovač in Bosanski Svilaj. Ponoči je prišlo radi močnega pritiska novih voda do katastrofe. V dolžini dveh kilometrov je popustil veliki nasip pri Bebrini in voda se je razlila na polje, ki je bilo posajeno s koruzo. Tam je napravila ogromno škodo. Skupno je voda preplavila kakšnih 500 juter obdelane svetle. Okolica Bosanskega Broda je še vedno pod vodo.

Osijek še vedno nima dobre in zdrave pitne vode. Mnogo je bilo že govora o tem, da bi v Osijeku zgradili dobre vodnjake, ki bi Osijek preskrbovali z zdravno pitno vodo. Prišli so na misel, da bi bilo najboljšje, če bi vodo dobivali z rečalskega pašnika, ki je last rečalske Zemljišne zadruge. Zdaj se na tem pašniku »pne živina«. Poverjeniki občine so se začeli razgovarjati s predstavniki zadruge in poskušali doseči pametna pogodba. Poskus je bil popolnoma propadel, ker predstavniki zadruge v Rečali nočejo svojih zemljišč prodati, ampak dovolijo le gradnjo vodnjakov in mestni občini pristop do teh vodnjakov. Rečalci pa bi radi še naprej pasli živino na tem pašniku. To pa ni v skladu s higienskimi pravili. Zdi se, da bo morala pri vsej tej stvari poseči vmes banska uprava.

V strašnih mukah je umrl kmet Ivan Matošić iz Velikega Središta pri Novem Sadu. Pred 14 dnevi je Matošića ugriznil pes. Kmet se za ta ugriz ni dosti zmenil ter ni odšel k zdravniku. Pred nekaj dnevi pa so se pri njem začeli javljati prvi znaki elekline. Zdravniška pomoč je bila že prepozna. Matošić je umrl po strašnem trpljenju.

Po daniro so te dni prodajali kilogram jagnjetine na trgu v Kavadarju. Te dni so kmetje na trg pripeljali veliko število jagnjet in da jih ne bi zaman gonili na trg, so jih prodajali po smešno nizki ceni: po 20 do 30 din je stalo jagnje. Kilogram mesa pa je veljal samo dinar.

Literarni lopovi so obiskali Vlado Ležimirca, lastnika knjigarne »Slavija« v Novem Sadu. Obiskal ga je v mu poneti odnesli dobro založbo knjig. Ležimirac je te napačne »bibliofile« prijavil policiji.

Dvajsetletno Združenje jugoslovanskih gledaliških igralcev bodo letos proslavili v Nišu. V okvirju te proslave bo cela vrsta raznih prireditev, pri katerih bodo sodelovali igralci s posameznih gledališč v naši državi. Proslava bo trajala od 4. do 6. julija.

Dražocen krožnik je slučajno razbil ob svojem bivanju na Cetinju g. Göring, predsednik pruske vlade. Zdaj je vrnil prav tak krožnik banskemu dvoru na Cetinju. Banski dvor na Cetinju je imel dražocen kompletni servis s 24-imi zlato graviranimi krožniki. Ko je bil g. Göring v Jugoslaviji, je obiskal tudi Cetinje ter je bil na večerji v banskem dvoru. Pri tej priložnosti je slučajno s komolecem zadel ob krožnik, ki se je razbil. G. Göring je drobce krožnika zbral ter jih odnesel s seboj v Nemčijo. Ker je zvedel za vrednost tega krožnika, je dal v Nemčiji izdelati prav tak krožnik ter je zdaj ta krožnik poslal na Cetinje. Pošiljki pa je priložil tudi pismo, v katerem se opravičuje in pojasnjuje ta neroden slučaj. Tako poroča »Vreme«.

Več kakor 2500 bizamskih podgan je bilo lanko zimo in pomlad ujetih po vaseh v bližini Koprivnice. Toliko jih je bilo tudi prodanih trgovcem s krznom. Za kožo teh podgan so kmetje dobili okrog 50.000 dinarjev.

Desetletni Smil Ferhatović iz Modriča prav rad priskoči na pomoč vsakomur s kakšno majhno uslugo. Njegov oče Osman je zelo reven in nima niti štrehe nad glavo. Mali Smil je pridno zbiral dinarček k dinarčku in ko jih je bil 500, je očeta nagovoril, naj si sežida hišico. Denarja pa očetu ni dal, ker se je bal, da ga ne bi potrošil. Sam je nabavljati in kupoval gradbeni material, oče pa je delal. In zdaj sta svojo zidavo tudi srečno brez dolga dokončala.

Sarajevski muzej je te dni dobil obvestilo, da so pri vasi Rustovu v okraju Sanski most kmetje slučajno odkrili prazgodovinsko naselje jamskih ljudi.

Ze 15 dni branijo kmetje nasip pred naraščajočo vodo v vasi Polju pri Bosanskem Brodu. Do zdaj so zemljo obranili pred poplavo, ker budno pazijo noč in dan.

Petdesetletnico svojega penzioniranja je obhajal te dni dubrovniški bivši finančni preglednik Rogovski, ki je zdaj star 94 let.

SCHICHTOVO terpentinovo milo varuje perilo

»N mav čez izaro«

Slovenske materinske proslave na Koroškem

Lepo število društev se je že odzvalo pozivu Prosvetne zveze, naj pomladno delovno sezono zaključijo z materinsko proslavo. Na binkoštni ponedeljek so vabila kar tri društva: škocijansko, šentvidsko in škofijsko. Kljub hudemu dežju so se rojaki vabilom društev radevoljno odzvali. Prav dostojen je bil spored vseh treh prireditev. Naj bodo posebej omenjeni šentvidski pevci, škocijanski igralci in škofijski tamburaši, ki so želi še prav prisrčno priznanje.

Nekaj vesti z Zile

Izpred Poludnika pišejo: Sredi maja smo imeli v Šmohorju okrogli kmečki dan. Udeležila se ga je vsa okolica. Na trgu in v gostilnah se je govorilo ponajveč slovensko. Najlepša točka je bil poleg slavnostnih govorov nastop Ziljanov in Ziljank v slikovitih slovenskih nošah. Kakih 150 fantov in deklet je jahalo oziroma korakalo v sprevodu. Brški fantje so pokazali »štehanje« ter »rej pod lipo«. Tudi par Nemk je bila oblečenih v slovensko nošo. Po hoji in po obnašanju pa se jim je takoj poznalo, da jim noša ni domača. Ziljska »dečla« se v noši zaveda, da mora govoriti samo svoje mehko ziljsko narečje, če naj je pristna Ziljanka. — V gospodarskem in socialnem pogledu beležimo napredek. Ljudje imajo delo in zaslužek, potepuhov in beračev ni. Večina dobiva podpore za otroke, žal so pri tem izvezli nekateri Slovenci. — Re-

gulacija Zilje napreduje. Med Dolami in Napolami teče reka globoko v strugi in ne vidi več preko bregov, kam bi jo udrla ob deževju. Celo ob sedanjem deževju ni bila več poplav.

Drobne vesti s Koroške

V Vojčah je ob nevihti zadela strela posestnika Janeza Rožiča, ko se je a parom volov in v družbi sina vračal s polja domov. Ob udaru se je onesvestil tudi sin in celo živali so popadale na tla, vendar pa je sinko kmalu prišel k zavesti in priklkal ljudi na pomoč. Kljub prizadevanju, da bi Rožiča obudili k življenju, se to sosedom ni posrečilo. Pokojnik je bil vedno zaveden Slovenec in vreden gospodar.

Cesta čez Visoki Klek je zopet odprta. S tem so odprte vse koroške ceste na severu in jugu.

V okviru organizacije KdF bodo nastopali igralci celovskega gledališča v nemških veseloigrah v vseh večjih krajih dežele, med drugim v Dobri vesi, Zeleni kapli in Borovljah.

Na Krčnjanah je toča uničila domala ves poljski in sadni pridelek.

Hotel »Feldkirchnerhof« je državna policija zasegla in ga stavila na razpolago koroški deželni vladi. Hotel je bil doslej last sester sv. Križa.

Z Goriške, Krasa in iz Istre

Novi tržaški generalni konzul

Pred nedavnim je bil imenovan za ravnatelja političnega oddelka pri zunanjem ministru v Belgradu tržaški generalni konzul Radovan Petrović. Za kratko dobo je ostalo to mesto v Trstu nezasedeno. Te dni je bil za generalnega konzula v Trstu imenovan Vladimir Saponjić, ki je bil že prej na jugoslovanskem poslanstvu v Zadru in v Albaniji. Za to, kdo bo novi tržaški generalni konzul, je vladalo med tujakim prebivalstvom precejšnje zanimanje, saj je takšno mesto posebno v Trstu zelo važno. Ko pa smo zvedeli, da bo novi konzul Vladimir Saponjić, je ta vest prijetno odjeknila, saj prevladuje prepričanje, da je sem prišel mož, ki je in bo na mestu.

Sedem novih duhovnikov

so preteklo nedeljo posvetili v Trstu v stolnici sv. Justa. Posvetil jih je tržaški škof msgr. Santin. To so Ivan Trapasin iz Trsta, Peter Ponda iz Pirana, Ivan Albonesi iz Buja, Ivan Soffici iz Pazina, Klement Barković iz Berseča, Franc Zlobec iz Avberja in Karlo Tarlao iz Milja.

Novo ladjo za jugoslov. mornarico

so pred kratkim spustili v morje v Trstu. Ladja nosi ime »Beli orle«. Dodeljena je jugoslovanski vojni mornarici kot pomožna ladja. Društvo »Canti-lieri Riuniti del Adriatico« je nato priredilo slavnostno kosilo na čast jugoslovanskemu zastopstvu. Predsednik društva Giunta je v svojem pozdravnem govoru poudarjal predvsem tesne prijateljske odnose med Jugoslavijo in Italijo ter naglasil, da je ta splovitel le ponosen začetek tistega delovanja, ki bo za vedno družilo obe državi. Končno je pozdravil veliki bodočost Jugoslavije, kralju Petru in knezu namestniku Pavlu.

Spremenjeni primiki

Goriški prefekt je izdal odlok, po katerem so bili med drugim spremenjeni tile primiki v ribehemski občini: Kodrič v Codri, Nusdorfer v Nocioli, Jejič v Iecini, Furlan v Furlani, Kerševan v Chereviani, Imeljak v Melli in Stubelj v Stubelli.

Napredek občine

V Občini so imeli dozdaj tramvajsko postajo. Ki gotovo ni bila več v okras in ponos temu kraju. To pa so predčasno podrl in namesto nje zgradili veliko in zelo lepo postajo, veso iz klesane kraškega kamna. Sicer pa je stara postaja tudi že doslužila, saj je bila zgrajena že leta 1902.

2000 metrov platna za zatemnitev javnih svetilk

Velike protiletalske vaje so imeli pretekli teden v Trstu. Pri tej priložnosti so morali biti pogasene vse luči. Tudi mestna občina je morala poskrbeti za to, da ob tem napadu ne bodo gorele tudi občinske luči po mestu. Morala je v ta namen kupiti približno 2000 m platnatega blaga, da je ovila vse svetiljke v mestu. Za to priložnost so bili predpisani strogi. Kdor bi se proti njim prekršil, bi maral brezpogojno plačati do 2000 dinarjev denarne kazni, poleg tega pa še odsedeli primerno dolg zapor.

Nadškof Margotti je na povabilo našega knezoškofa, naj se udeleži kongresa, poslal pismo v slovenski. Sporoča nam, da se bo z velikim veseljem udeležil zaključne kongresne slovesnosti 30. julija. Zeli vse dobro in blagoslov kongresu sploh. K posvetovanjem in zborovanjem bo poslal preč. mons. Jožeta Velcija, stolnega kanonika, kot škofijskega delegata. Nadškof obljublja, da bo svojim vernikom priporočal molitve za srečen uspeh tega kongresa, ki je, kakor sam pravi, današnjim časom tako primeren in potreben, in za katerega hoče tudi sam veliko in goreče moliti.

Veselim se skorajšnjega snidenja v Kristusu z nadškofom iz Gorice, pa tudi z našimi ljubimi brati iz sončne Goriške in Primorske.

Stanovska zborovanja v Mariboru

(30. junija in 1. julija 1939.)

Ob priložnosti mladinskega tabora v Mariboru v dnevi 30. junija do 2. julija t. l. se bodo vršila tudi posebna stanovska zborovanja, ki jih prireja mariborska Prosvetna zveza.

I. Dijači in izobraženci: dne 30. junija ob 10 uri dopoldne v Karlinovi dvorani (Dijaško semenišče, Koroševa ulica 12).

1. Kristus, naš voditelj (dr. Karel Capuder).
2. Naša mladina — naš narod (dr. Jakob Aleksič).
3. Totalitarna družba in krščanstvo (dr. Ivan Ahčin).

II. Učitelji: dne 30. junija ob 3 uri popoldne v Karlinovi dvorani.

1. Slovesnik in sodobni učitelj (dr. Vinko Brušen).
2. Vzgojna naloga sodobne vaske in mestne šole (dr. Karel Ozvald).
3. Učitelj — posredovalec verskih vrednot (Franc Terzaglav).

III. Kmetje: dne 1. julija ob 10 uri dopoldne v Karlinovi dvorani.

1. Duševni temelji slovenskega kmečkega doma (dr. Josip Hohnjec).
2. Ali čuva današnji kmet nad svojo stanovsko samoniklostjo? (dr. Franc Sušnik).
3. Izobražen kmečki fant — izobražen kmečki gospodar (Mirko Gerat).
4. Glavni pojki gospodarskega napredka kmečkega stanu (dr. Anton Lavrič).
5. Izseljensko vprašanje (p. Kazimir Zakrajšek).

IV. Obrtniki: dne 1. julija ob 10 uri dopoldne v dvorani Ljudske univerze, Slomskov trg.

1. Dobre obrtniške družine podlaga obrtniškega blazostanja (Franjo Zebot).
2. Kako obnoviti rokodelsko stanovsko omiko? (Franc Fink).
3. Življenjska skupnost mojstra, pomočnika in vajenca (p. Laura, S. J.).
4. Bodočnost in pomen obrti v modernem gospodarstvu (dr. Andrej Gosar).

V. Delavci: dne 1. julija ob 3 uri popoldne v dvorani Ljudske univerze.

1. Duševna stiska industrijske delavske družine (Drago Oberžan).
2. Delavec, pionirji bodoče industrijske stanovske omike (dr. Ivan Dornik).
3. Stanovska vzgoja delavske družine (Fr. Preželj).
4. Socialni in gospodarski položaj slovenskega delavca (Rudolf Smeruš).
5. Pomen strokovne organizacije (Peter Rozman).

VI. V soboto 1. julija se vrši ob 10 uri dopoldne v dvorani čez šolskih sester dekliskih zborovanje, ki ga vodi Zveza dekliskih krožkov.

Maturanti iz dijaške realke iz leta 1919 se naprošajo, da sporočijo svoj naslov zaradi sestanka ob priliki 20 letnice, dr. Sava Kamiku v Kranju.

Kupujte srečke loterije rejcev malih živali!

Akademski pevski zbor v Novem mestu

Novo mesto, 11. junija.

V prostorni šolski dvorani, ki je bila nabito polna, je snoči priredil Akademski pevski zbor koncert pesmi slovenskega preporoda. Krasno razpoloženi pevci so pod vodstvom svojega dirigenta Franceta Marolta odpeali svoj program dovršeno. Od točke do točke je raslo navdušenje in v dvorani. Mogočen aplavz je nagradil vsako izvajano pesem. Ob koncu so morali pevci, ki so s svojo pesmijo letos obiskali že vse naše važnejše kraje, še dodati dve pesmi, Adamičevo »Zdravice« in »Hercegovsko«. Novomeščani si želimo, da bi ta znameniti zbor čimprej spet lahko pozdravili v svoji sredi.

Obvestila

»Sedejeva družina« bo priredila v nedeljo, dne 18. junija t. l. društveni popoldanski izlet na Dobeno in Rašico. Odpeljeno se s Kamničanom ob 13.40 z glavnega kolodvora do Podboršta. V Ljubljano se vrnejo s vlakom, ki odhaja z Deželice ob 20.44. Vabljeni vsi člani in prijatelji S. D. Umetnostna razstava Franceta Kralja v Jankopčevem paviljonu, ki je bila že ob obtvoritvi deležna tolikega moralnega uspeha, je odprta le še par dni, v ponedeljek zvečer se pa neopredeljeno zaključuje. Opozarjamo one, ki se še niso ogledali, naj ne zamude zadnje prilike in naj obiščejo to pomembno prireditev. Zrebanje za tri slike razstave bo v ponedeljek zvečer.

Novi tramvajski škropilni voz je pričel včeraj prav izdatno škropiti vse ljubljanske ceste od St. Vida do Viča, od Rakovnika do Most in do Sv. Križa. Ker pa tramvajski škropilni voz škropi ceste na eno stran tudi 20 m na široko, a kadar škropi na obe strani, pa poškopri celo 30 m širok pas, zato mestno cestno nadzorstvo za danes opozarja občinstvo, naj samo pazi, da ne bo premočeno. Po drugih mestih se mora občinstvo samo ogibati škropilnim vozovom in avtomobilom, edino v Ljubljani se morajo teži avtomobili umikati pešcem in urnim kolezarjem. Mestno cestno nadzorstvo zato prosi vse pešce, kolezarje in drugo občinstvo po cestah in ulicah, naj se samo umakne tramvajskemu škropilnemu voz, ker zaradi njegove nagle vožnje in močnega curka ni mogoče paziti na pasante. Če bi se voznik tramvajskega škropilnega voza oziral na mimoidoče, bi moral voziti počasni ter bi zato zastajal ves tramvajski promet. Nastale bi torej nove pribojke zaradi zamud in neradne vožnje električne ceste železnice, ki bi zakrivilo občinstvo samo, če bi se ne unikalo škropilnemu tramvaju. Seveda pa ta prošnja velja tudi glede škropilnih voz in avtomobilov, saj so Ljubljaničani že tako razvajeni, da se čudi vsak tujec, kako se mora v Ljubljani vsakemu pešcu ogniti težko in neokretni škropilni avtomobil, česar pač še ni videl nikjer drugje na svetu.

Otroške košare. Unija za zaščito otrok, sekcija za dravsko banovino je v letošnjih otroških dnevih, ki so se vršili od 21. do 29. maja začela zbirati prispevke za otroške košare. K temu so jo privedle porazne ugotovitve, ki so pokazale, da letno okrog 8000 novorojenčkov v Sloveniji nima najnujnejših potrebščin, ko pridejo na svet. Boda in pomankanje, ki onemogočajo revnim kmečkim in delavskim materam, da bi si mogle nabaviti potrebnih plen in perila za svojega novorojenca, so vzrok ogromne otroške umrljivosti pri nas.

Iz nabranih prispevkov bo Unija za zaščito otrok s strokovnim sodelovanjem Zavoda za zdravstveno zaščito mater in dece nakupila potrebnega blaga in drugih reči, ki so novorojenčku in materi nujno potrebni, opremila z njimi košare in jih razposlala potrebnim kmečkim in delavskim materam sporazumno s občinskimi upravami in zdravstvenimi občinami. Košare bodo vsebovale plenice, flanele, jopice, srajce, povoje, morsko travo, ruhe in gumirano platno ter knjižico s strokovnimi navodili o prehrani in negi dojenčka.

Kako zelo je bila ta akcija potrebna pričajo številne prošnje, ki jih je do danes prejela Unija za zaščito dece in ki pričajo o obupnem položaju revnih kmečkim in delavskim mater, ki pričakujejo novorojenca, pa ne vedo kam ga bodo položile in v kaj zavile. Vse one, katerim so bile poslano nabiralne pole najljubneje prosimo, da darujejo in naberejo kar največ mogoče. — Unija za zaščito otrok, Ljubljana, Gosposvetska c. 2-II, tel. 40-31, ček. rač. 13.882.

Opozarjamo na današnje javno produkcijo ljubljanskega drž. konservatorija, na katerem se bo izvajal pod vodstvom dr. Svara Haydnov oratorij za zbor in orkester »Stvarjenje«. Sedeži po 5 in 3 din, stojišča po 2 din so v predprodaji v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice. Nastopili bodo solisti, konservatorski mešani zbor in popolni orkester.

VPISOVANJE V DRŽAVNO DVORAZREDNO TRGOVSKO ŠOLO V LJUBLJANI. Vpisovanje učencev in učenek v I. in II. razred bo 1. 2. in 4. septembra 1939 od 8 do 12. V I. razred se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili štiri razrede srednje šole z nižjim tečajnim izpitom ali štiri razrede meščanske šole z završnim izpitom in nimajo na dan vpisa več nego 17 let. Učenci(ke), ki imajo na dan vpisa več nego 17, pa manj kot 19 let, se smejo vpisati samo z dovoljenjem banske uprave, ki si ga je treba preskrbeti med poštničami. Sprejemajo se samo učenci(ke) iz teh-le okrajev: Ljubljana, ljubljanska okolica, Logatec, Novo mesto, Kranj, Škofja Loka, Radovljica, Kamnik, Litija, Krško, Kočevje in Laško. — Učenci(ke), ki žele vstopiti v I. razred, se morajo javiti osebno v spremstvu staršev dne 26., 28. ali 29. avgusta med 8. in 12. in predložiti z 10 din kolkovano prijavo za vpis, spričevalo, rojstni list in davčno potrdilo. S srednjim šol se sprejemajo predvsem učenci(ke) z odličnim ali prav dobrim uspehom in vzornim vedenjem. Učenci(ke) meščanskih šol morajo predhodno napraviti dopolnilni izpit. Zato morajo vsi, ki so dovršili meščansko šolo in se žele prilagajati za vpis v I. razred, vložiti prošnjo za pripustitev k polaganju dopolnilnega izpita in priložiti spričevalo o završnem izpitu. Prošnjo je treba kolkovati z din 30 in jo vložiti dne 18. ali 19. avgusta 1939. Takrat je treba plačati takso za izpit din 100. Od 21. do 25. avgusta 1939 bodo pisni in usni dopolnilni izpiti iz slovenske, nemščine in matematike iz liste snovi, ki se predela v prvih štirih razredih gimnazije. Po opravljenem dopolnilnem izpitu se bodo učenci(ke) meščanskih šol prijavili za vpis v I. razred dne 26., 28. ali 29. avgusta 1939 in predložili spričevalo o završnem izpitu, na katerem bo potrdilo o opravljenem dopolnilnem izpitu, rojstni list, davčno potrdilo in prijavo za vpis, kolkovano z 10 din. Dne 30. avgusta 1939 bo konferenca o sprejemanju, kjer se bodo pregledale vse vlozene prošnje absolutov(inj) nižje gimnazije in meščanske šole in bo odločeno, kdo se sprejeme in kdo se odkloni. Dne 31. avgusta 1939 ob 10 bo na razglasni deski objavljen seznam sprejetih, ki se morajo definitivno spisati dne 1. 2. ali 4. septembra 1939. Tdaj bo treba izročiti dodatni kolek za prijavo za 40 din in plačati šolnino in vse drugo, kakor bo naznanjeno na razglasni deski.

VZAJEMNA POSOJILNICA

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

V LJUBLJANI, MIKLOŠIČEVA CESTA 7
POLEG HOTELA UNION

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge po
4% do 5% po dogovoru

Poslužite se varčevalnega krožka! Zahtevajte prospekt!

Posojilnica daje kratkoročna posojila

Zborovanje Hrvatske športne sloge

»JNZ nim apravice, da bi sestavljala državne reprezentance«

Zagreb, 11. junija.

Danes je bila ob polni dvorani Matice hrvatskih obrtnikov konferenca Hrvatske športne sloge, ki so se je udeležili zastopniki vseh športnih panog, nad 300 po številu. V glavnem je bila ta konferenca sklicana zaradi znanega stališča Jugoslovanske nogometne zveze, ki je suspendirala hrvatske igralce. Na konferenci je bila na koncu sprejeta resolucija, ki se glasi:

»Na konferenci vseh hrvatskih športnikov, ki jo je sklicala Hrvatska športna sloga, so bili sprejeti tile sklepi:

Jugoslovanska nogometna zveza je potem, ko so hrvatski klubi dali pobudo za reorganizacijo nogometa v državi, odgovorila s grožnjami, preganjanji in diktati v nasprotju s sklepom zadnjega običnega zbora JNZ proti hrvatskim klubom ter s tem onemogočila delo teh klubov. Nelogično je, da sama uprava JNZ izjavlja in priznava potrebo športne reorganizacije, takoj nato pa spravlja to vprašanje z dnevnega reda, preganja hrvatske športne klube, ki so sami izrazili lojalnost in omogočili razvoj športa v hrvatskem delu države.

Ugotovljeno je, da je nemogoče spraviti v sklad izjave JNZ o željah za sporazum, ki so bile

izražene na zadnjem običnem zboru, z njenim sedanjim delom. Zato se nalaga upravnemu odboru HSS, da obvesti pravilno vse športne mednarodne organizacije o nepravilnem preganjanju hrvatskih nogometnih klubov. Dalje se nalaga odboru HSS, da javno odreče JNZ pravico še nadalje, in sicer v odsotnosti delegatov teh klubov, sestavljati reprezentance, ki naj bi zastopale vse državne področje. Odraka se tudi pravica, da bi nastopala kakšna okrnjena reprezentanca v tujini. O tem bo obvestila tudi mednarodno nogometno zvezo ter jo zaprosila, da uredi to vprašanje.

Vsi hrvatski klubi izjavljajo, da bodo kljub vsem sankcijam JNZ vztrajali v boju. Pozivajo tudi slovenske in srbske nogometne klube, da uvidijo škodo in nemožnost takšnega postopanja sedanje uprave JNZ.

Sklenjeno je bilo še, da se v štirinajstih dneh skliče nova konferenca, na kateri bodo sodelovali zastopniki vseh športnih panog in se bodo potem ustanovili za vse panoge odbori.

Konferenca je dobro uspešna. Na njej so govorili tudi proti Stojadinoviću in njegovim somišljenikom. S konference je bila poslana tudi pozdravna brzojavka dr. Vladku Mačku.

LNP Maribor — LNP Celje 4:3

Celje, 11. junija.

Ob trideset let na 6 se je pričela na Glaziji zanimiva tekma med sodniki in člani odbora LNP Celja in Maribora. Igra je bila zelo živahna; občinstvo se je tudi nasmejaló kakor še ne zlepa. Mariborčani so izvajali dobro kombinatno in tehnično igro ter so bili na polju boljši od Celjanov. Celjani so igrali bolj na prodore. Vratar SK Celja Peteršek Feri je rešil več nevarnih trenutkov in prihranil Celju večji poraz. Med Celjani sta se odlikovala Presinger in Veble.

Mladina SK Celja : SK Store 7:2 (4:2). Šodil je g. Dobnik objektivno.

Zagreb — Split 0:0

Zagreb, 11. junija.

Včeraj in danes je proslavljali tukajšnji športni klub grafikov »Tipografski« dvajsetletnico obstoja. Prirejen je bil športni turnir, na katerem je sodelovalo deset zagrebskih klubov. Danes so bile finalne tekme na igrišču Gradanskega pred velikim številom gledalcev. V prvi tekmi sta nastopila reprezentanca zagrebske nogometne podzveze in Radnički športni klub iz Splita. Reprezentanco je sestavljalo moštvo Gradj, ki pa pod tem imenom ni smelo nastopiti zaradi prepovedi od JNZ. Tekma se je odigrala v znamenju prijateljske igre. Split se je pokazal kot enakovreden nasprotnik in njegovo moštvo zelo lepo in povezano igra. Splitki igralci so vsi hitri, in telesno krepki. Imajo vse odlike dobrih nogometašev. Vsekakor so sposobni igrati tudi v ligi.

Zagrebačani so pokazali svojo običajno igro, vendar kljub elovitim »vezdam«, ki so v njihovem moštvo nastopile, niso mogli zabiti gola, kakor tudi Splitčani ne. Tekma se je končala s 0:0.

SK Mars — SK Litija 14:2 (8:0)

Dopolodne ob pol 11 sta se na igrišču za Kolinsko tovarno v povratni tekmi — prva, v Litiji, je prinesla presenetljiv rezultat 4:4 — pomerila SK Mars in SK Litija. Prve poteze so še nekako zazibale v vero, da bodo Litijčani tudi tokrat postavili celega moža. Toda prav hitro se je pokazalo, da bodo to le šibki nasprotniki, s katerimi delo ne bo preveč težko. Prav kmalu so se začeli vrstiti goli in pomalem se jih je nabralo lepa vrsta. Danes je bil glavni Maršov strelac Žigon, ki je bil osemkrat uspešen. Štiri gole je dal Vane Doberlet, po enega pa Avsec in Podgajšek. Mars je bil absoluten gospodar na igrišču. Gostje so pokazali trdno voljo za borbo in so se upirali z vso odločnostjo do konca. Prišli so tudi do dveh golov, ki so jih zabili v drugem polčasu, ko Maršovi že niso več igrali s tolikšno ambicioznostjo kot v prvem polčasu, v katerem so Litijancom zabili osem golov. Moštvo je pridno in pošteno igralo, za težje tekme pa ima še vse premalo rutine. Mars je danes zaigral odlično in tudi zelo uspešno. Zlasti napad se je izkazal. Vse poteze so bile usmerjene v globino in so po najracionalnejši poti vodile k dobremu zaključku. Gledalci so prišli na svoj račun, saj so bili priče pravemu deževanju golov.

Belokranjske narodne igre se bodo prikazale na festivalu v Črnomlju, dne 18. t. m. »Putnik« organizira posebn vlak po zelo nizki ceni. Voznina z vstopnino in kosilom 45 din. Prijave in informacije pri »Putniku« do četrtega.

Velik poraz zagrebskih šahistov v Celju

Prvak Slovenije SK Celje je premagal Zagrebčane s 6:5 1:5

Celje, 11. junija.

Celjski šahovski klub je postal prejšnjo nedeljo prvak Slovenije, ko je premagal, čeprav s tesnim rezultatom Ljubljanski šahovski klub. Kdo bi mislil, da bodo danes Celjani premagali tudi odlične šahiste iz Zagreba, ki so se mudili kot gostje v Celju.

Tekma se je začela ob 2 popoldne v hotelu »Evropa« ter je bila zelo zanimiva in napeta. V začetku je bil boj precej enak. Prvo in edino zmago si je priboril na tretji deski Kušević proti Kumelju. Nato pa je kmalu na osmi deski Fajs premagal Oreškija in izenačil. Sledila je druga zmaga Celjanov, ki je Diehl Ladko prisilil svojega nasprotnika Rebiča, da se mu je vdal. Na prvi deski je dobil igro Modic proti Ostoviču, na sedmi deski pa Detiček proti Djurdjeviču. Skitek in Frece sta remizirala. Končno sta zmagala še Grašar nad Štibuharjem in inž. Pipuš nad Dujeem. Končni izid je 6 in pol proti 1 in pol za Celje. S to zmago so Celjani pokazali visoko znanje v kraljevski igri. V jeseni bo v Zagrebu povračila tekma.

Ljubljanski šahovski klub — Graficar (Zagreb) 5:5 2:5

Zagreb, 11. junija.

V Zagrebu je bila danes polfinalna šahovska tekma za državno prvenstvo šahovskih klubov. V

SK Železničar — SK Sloboda (Varaždin) 3:2 (2:1)

Maribor, 11. junija.

Na igrišču Železničarja je bila danes popoldne povračila prijateljska tekma med omenjenima kluboma. Kljub temu da je sodnik v drugem polčasu izključil dva igralca Slobode, je zmaga Železničarja zelo pičila. Moštvo Železničarja sicer ni nastopilo v popolni prvi postavi, pač pa v glavnem z nadomestnimi močmi. Gostje so nudili lepo kombinacijsko igro. Tekmo je sodil zvezni sodnik Jančič.

Občni zbor Zveze jugoslovanskih golf-klubov

Belgrad, 11. junija. V Belgradu je bil danes občni zbor Zveze jugoslovanskih golf-klubov. Za predsednika zveze je bil izvoljen belgrajski župan Vlada Lič, za podpredsednika pa dravski ban dr. Natlačen. V odboru so med drugimi še finančni minister Djurič in maršal dvora Čolak Antič, od Slovencev pa ljubljanski župan dr. Adlešič in dr. Mirko Božič. V nadzornem odboru sta od Slovencev Rihard Skubec, generalni ravnatelj TPD in Avgust Tosti, ravnatelj Kreditnega zavoda v Ljubljani.

Na današnjem običnem zboru sta bila zastopana samo belgrajski in blejski golf klub.

Holandija — Jugoslavija 4:1

Več kakor 50.000 gledalcev je v Amsterdamu prišlo gledat tekmo med našo nogometno reprezentanco, ki je nastopila v isti postavi kakor proti

Angliji in Italiji ter holandsko nogometno enastorico. Tekma je pričela ob četrtni na tri popoldne. Pričakovati je bilo, da bo jugoslovansko moštvo predvedlo lepo in učinkovito igro, je pa popolnoma odpovedalo in izgubilo tekmo z zasluženim visokim rezultatom 4:1. Tekmo je sodil sodnik Velzen.

Italija — Romunija 1:0

Danes popoldne je na krasnem bukaškem stadionu Onef odigrala nogometna reprezentanca svojo zadnjo tekmo na sedanji turneji. »Squadra azzurra« je tudi v Bukarešti ostala nepremagana ter se vrača v Italijo s tremi zmagami v treh tekmah, v katerih je porazila Jugoslavijo z 2:1, Madžarsko s 3:1 in Romunijo z 1:0. S to turnejo je Italija dokazala, da je njen nogomet na kontinentu najboljši.

Na stadionu Onef se je k tekmi zbralo okrog 30.000 gledalcev, ki so bili pripravljeni, da bo romunska enastorica storila še, kar bo le mogla za dosego zmage. Toda pričakovanja se niso izpolnila.

V prvem polčasu so pričeli Italijani, ki so silovito napadali prav do konca po načinu svoje taktike, ki predvideva napad in dosego rezultata za prvi polčas, za drugi polčas pa obrambo in varovanje že doseženega. Italijani so pokazali v prvem polčasu sijajno tehniko, ki jim je omogočala, da so z lahko premajali svoje nasprotnike. Edini gol je iz zelo težavne pozicije zabil v 39. minuti prvega polčasa Piola. Romuni so v drugem polčasu napeli vse sile, da bi izenačili, toda Italijani so vse svoje igralce potegnili v obrambo in Romunom z uspehom preprečili namerne ter zmagali tudi v tej zadnji tekmi.

Sto pretvez za izvabljanje denarja iz ubogih ljudi

Kranj, 9. junija.

V sredo, 7. t. m. je kranjska policija aretirala trg. potnika V. T. iz Kranja na poziv tvrde, kjer je bil V. T. uvelježen. Imenovan je bil pri tej tvrdi uslužbenec že lepa štiri let in je užival naklonjenost svojega gospodarja, ki mu je vse zaupal. Toda če človek veliko po svetu hodi, vidi marsikaj poučnega, še več pa se nauči slabega. In tako se je zgodilo tudi V. T., ki se je navadil v svetu družbe in kvartanju. V začetku je igral za male denarje, pozneje pa za čedalje večje vsote. Kvartanje ga je vsega oamailo, v strasti do kart je pozabil na ženo, otroke in službo. Nekaj časa je rabil svoj denar, s čemur je bilo seveda tudi prikrajšano družinsko blagostanje. Pozneje, ko je igral za večje vsote, si je čisto moral »izposoditi« iz trvdinega denarja. To posojilo se je čedalje pogostje pojavljalo in V. T. je bil primoran zamočati razna vplačila. Toda vse to je kaj kmalu prišlo na dan. Predno se je V. T. prav zavedel, ga je zgrabila policija in ga tako trdo prijel, ker je zapravil lepo vsoto trvdinega denarja. Te nesrečne karte!

Danes je tukajšnja mestna policija zgrabila 27-letnega delavca M. Andreja, ki je pristojen v občini Medvode. M. Andreja so znanci preprečili, da ima lep nastop kakor kak doktor ali inženir. Ker je bil M. Andrej kot delavec že uslužben pri gradnji

cest, je poskusil, če bi mu bolje šlo, če ne bi več delal, ampak bi nastopal kot inženir. Nekje je iztaknil lažne dokumente, potem pa je šel v svet okušat srečo inženirja. Kjerkoli se je oglašil, se je predstavljal za inženirja, zaposlenega pri gradnji cest v Crikvenici. Povsod se je tudi slučajno nahajal brez denarja in prosil kratkoročnega posojila. Lažnemu gospodu izenirju je več ljudi ustreglo z malo uslug, da mu je posodilo denar, misleč, da ga bo g. inženir z nagrado vred vrnil. M. A. se je precej časa izdajal za inženirja in kar dobro shajal, ko pa je slutil, da ga policija zasleduje, je vstopil na delo pri gradnji ceste Lesce-Bled — seveda ne kot inženir, ampak kot delavec, misleč, da bo tako zmešal sled za seboj. Toda bil je slab računar, sedaj bo moral delati v ječi pokoro za srečen čas, ko je bil g. inženir.

Predstojništvo mestne policije v Kranju je bilo javljeno, da je na dan sv. birm v Radovljici slikal nek fotograf birmance in botre. Izdajal se je za pomočnika nekega znanega kranjskega fotografa. Za slike je »po naročilu g. šefa« zahteval nekaj predplačila. Sedaj je minulo že precej časa od sv. birm, o slikah pa še nobenega sledu. Ljudje se prihajajo pritoževati v Kranj k šefu dotičnega pomočnika, toda dotični fotograf izjavlja, da ni nikoga poslal v Radovljico. Policija je »fotograf« že na sledu.

Pohod trgovcev, avtomobilistov in kolesarjev na Prekmurski teden

Murska Sobota, 9. junija.

V soboto, 17. t. m., bo v prisotnosti bana g. dr. Marka Natlačenca c Murski Soboti odprt Prekmurski teden. Ta velika gospodarska in kulturna prireditve bo nekaka proslava 20letnice priključitve Slovenske Krajine k Jugoslaviji, ki je bila formalno izvršena zasedbo po jugoslovanski vojski 12. avgusta 1919. Na Prekmurskem tednu bo razstavljena obrt, industrija in trgovina; kmetijska razstava bo prirejena za posebne prilike Prekmurja, ki je v večjem delu izrazito poljedelska zemlja, v severnem pa eta tudi močno razvita sadjarstvo in čebelarstvo. Lovska in gozdarska razstava bosta takisto zanimivi. Kulturna razstava bo obsegala pregled slikarstva, kiparstva in tiska v Prekmurju. Poleg tega pa bodo še higienska, prometna in socialna razstava.

V Prekmurski teden bodo vključene številne prireditve društev, organizacij in korporacij, ki bodo zbrale v Murski Soboti ogromno ljudstva od blizu in daleč. Takoj prvo nedeljo, 18. t. m., bo veliko

Zborovanje trgovstva

iz vse dravske banovine. Ze v soboto popoldne bo v Murski Soboti zborovanje delegatov trgovskih združenj, katerim bo zvečer sobosko združenje priredilo prirečen pozdravni večer. Po prijavih sodeč, bo to najlepše zborovanje našega trgovstva, ki ima Mursko Sobotu še dobro v spominu iz za zborovanja pred 15 leti. Ista gostoljubnost jih čaka tudi zdaj v metropoli Prekmurja, ki bo ob tej priliki še posebno elavnostno razpoložena. Murskosobosko trgovsko združenje bo namreč praznovalo velik praznik svoje poštvalne delavnosti in vneze z otvoritvijo novega Trgovskega doma, ki ga je postavilo v izobrazbo svojega naraščaja. Dozdaj so morali naši trgovci pošiljati otoke v trgovske šole v Varaždin ali Maribor, pred tremi leti pa je bil na običnem zboru sprejet sklep, da združenje zgradi lasten dom, ki bo odprt ob zborovanju zveze trgovskih združenj. Čeprav niso prilike v sedanjih časih tako povoljne, je slo prekmursko trgovstvo z vnezo na delo. V jeseni so že dogradili stavbo novega doma do strehe, spomlad pa so jo dovršili tako, da bo v nedeljo elavnostno okrašena pričakala gostov. Člani so pokazali veliko etanovsko zavednost, ker so korporativno podpisali garancijo za posojilo in tudi sami primaknili v gradbeni fond težke tisočake. Lep prispevek k gradnji je poslal tudi g. ban dr. Natlačen. Trgovski dom etoji poleg impozantne stavbe Delavskega doma in tvori z njim lepo celoto.

Trgovski dom, s katerim si je prekmursko trgovstvo postavilo lep spomenik svoje zavedne poštvalnosti, bo odprt v nedeljo, 18. t. m., ob 11 popoldne po velikem trgovskem zborovanju, ki bo v dvorani grajskega kina.

Pohod Touring kluba

Ob tej priliki bo v Mursko Sobotu izlet Touring kluba iz Ljubljane in Maribora, ker je pač mnogo trgovcev tudi etanov obih klubov. Touring klub iz Maribora bo organiziral posebno velik izlet

avtomobilistov, kolesarjev in motociklistov. Ze v zgodnjih jutranjih urah bodo krenili iz Maribora kolesarji na kolesarsko dirko za pokal Prekmurskega tedna. Nekoliko kasneje bodo šli na pot motociklisti, za njimi pa avtomobilisti. V Murski Soboti bo potem velik obhod po Aleksandrovi, Slovenski in Soleki ulici.

Uprava Prekmurskega tedna je pripravila tudi kolesarjem iz Prekmurja in iz sosednjih okrajev prijetno presenečenje. V sredo, 21. t. m., bo velik kolesarski dan v Murski Soboti. Vsak kolesar, ki bo ta dan prišel na Prekmurski teden, bo dobil pri shrambi za kolesa listek za malenkostno odškodnino 50 par in ga bo oddal pri blagajni. Popoldne bo žrebanje oddanih listkov. Najprejnejši med izžrebanimi bodo dobili nove bicikle, drugi pa sestavne dele in druge nagrade. Kolesarstvo se je v zadnjih letih v Prekmurju tako razvilo, da je ena glavnih prekmurskih značilnosti. Lepe ceste in oddaljenost od železnice eta vzrok, da se toliko ljudi poslužuje kolesa kot prevoznega sredstva. Prav je, da je uprava Prekmurskega tedna posvetila svojo pozornost tudi kolesarjem in jim pripravila tako prijetno razvedrilo z izletom v Mursko Sobotu.

Za Prekmurski teden je direkcija dr. železnice dovolila 50% popusta na vseh železničah s tem, da obiskovalce kupi na obojni postaji s celo vozno izkaznico K 13, ki mu s potrdilom o obisku Prekmurskega tedna velja za brezplačen povratek.

Vstopnina na Prekmurski teden pa je menda najnižja med etličnimi prireditvami: za odrasle 3, za mladino pa 1 din.

Sreča je delila glavne dobitke med najpotrebnejše

Maribor, 11. junija.

Ob lepem vremenu je bila danes popoldne na Trgu svobode tombola Rdečega križa, pri kateri je bilo navzočnih etoli 15.000 ljudi. To pa ni etudno, saj je bil glavni dobitek mali štiridesetletni osební avtomobil znamke »Opel-Kadet«. Sreča je bila naklonjena zidarju Ivanu Rotmanu iz Meljskega hriba, ki je zadel lep avtomobilček. Drugo tombolo, kompletno pohištvo, je zadel pomožni delavec železniških delavnic Franc Repolusk, tretjo, radijski aparat, ključavničar Henrik Veber iz Studencev, etrtro, pohištvo pa dve osebi, ključavničar Bogo Hiter iz Ruš, peto, harmoniko, pa Hinko Heu, mehanik iz Krčevine. Ostalih pet tombol so tudi zadel v glavnem le revnejši in potrebnejši ljudje.

Predavanje o slovenskih narodnih obredih in igrah. V torek, 13. t. m. ob 20 predava v dvorani Trgavskega doma o gornjem predmetu g. France Marolt. Skioptične slike. Vstopnina ni. Predavanje je zanimivo zlasti z ozirom na belokranjski festival 18. junija.